

Het onderhoud aan de havens gebeurt aan de hand van meerjarenonderhoudsplannen. Het onderhoud van de steigers in Sleeuwijk, Woudrichem, Werkendam en Hardinxveld-Giessendam komt voor rekening van de betreffende gemeente met uitzondering van de aluminium laadkleppen die door de gemeente Gorinchem worden onderhouden.

Civiele kunstwerken, bruggen en beschoeiingen

Met civiele kunstwerken bedoelen we civieltechnische constructies zoals bruggen (Gorinchem telt 321 civiele Kunstwerken en bruggen), damwanden, duikers, kade- en keermuren. Ook oeverbescherming rekenen we tot dit areaal (ruim 64 km binnen Gorinchem). En binnen dit areaal worden ook de kunstwerken (Gorinchem heeft 111 beelden-kunstwerken) in de stad gerekend. We onderhouden de (civiele) kunstwerken en bruggen volgens het beheerplan (2020). In 2025 voeren we werkzaamheden uit aan de Station kade, Vervangen we beschoeiingen en daarnaast starten we het met het vervangen van de keerwand en de 2 houten bruggen bij Den Uylstraat/Dr. W. Dreesstraat.

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting geeft sfeer, een gevoel van sociale veiligheid en vergroot de verkeersveiligheid. Het is daarom van belang dat we de openbare verlichting goed op orde hebben. Gorinchem telt 8.076 lichtmasten. We hebben de uitvoering van het beheer en onderhoud ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Bureau OVL. Het onderhoudscontract is via Bureau OVL bij een aannemer weggelegd. Met de vervanging naar LED werken we aan het verminderen van energieverbruik. In 2024 zijn we begonnen met het 'verledden' van de openbare verlichting in de stad.

3.2.4 Meerjarenonderhoudsplannen (MOP)

Voor het planmatig onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen zijn meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. Uitzondering daarop zijn de kapitaalgoederen groen en veerboten. De onderhoudskosten voor groen zijn jaarlijks ongeveer gelijk en daar is geen sprake van groot onderhoud. Hiervoor is een structureel exploitatiebudget geraamd. Voor de onderhoudskosten voor de (elektrische) veerboten zijn exploitatiebudgetten opgenomen, welke conform de samenwerkingsovereenkomst worden doorberekend aan de deelnemende oevergemeenten. Voor het reguliere onderhoud van de riolering zijn jaarlijkse exploitatiebudgetten beschikbaar, welke gedekt worden via de riooltarieven. Voor de vervanging van de riolering worden conform het GRP jaarlijkse budgetten geraamd. Deze worden gedekt uit een vervangingsvoorziening, welke gevoed wordt uit de rioolheffing. Voor wegbeheer wordt er gewerkt met een meerjaren onderhoud- en vervangingsplan.

3.2.5 Kwaliteitsniveau en onderhoudslasten per kapitaalgoed

In onderstaande tabel is per kapitaalgoed het kwaliteitsniveau van onderhoud en de onderhoudslasten weergegeven zoals deze in de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn opgenomen. Het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voldoet aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Indien van toepassing wordt aan de wettelijke normen voldaan. Er zijn momenteel geen onveilige situaties. Op het gebied van wegen is een nieuw onderzoek gedaan waarin is geconstateerd dat er achterstalligheid is of kan gaan ontstaan. Hiervoor zijn structureel middelen beschikbaar gesteld.

Kwaliteitsniveau onderhoud kapitaalgoederen en bijbehorende onderhoudslasten (bedragen x € 1.000)	Kwaliteitsniveau	Jaarlijkse storting in voorziening groot onderhoud	Gepland groot onderhoud jaarschijf 2025	Jaarlijks budget regulier (klein) onderhoud
<u>Gebouwen:</u>				
- woningen en panden	normaal en instandhouding	74	93	33
- onderwijspanden	normaal en instandhouding	481	262	256
- panden SGS	normaal	354	468	22
- panden t.b.v. kunstuitoefening	normaal	107	138	72
- panden maatschappelijke zorg	normaal	14	10	10
- gemeentelijk onroerend goed	normaal	396	297	499
		1.426	1.268	892
Wegen	zie Buitengewoon Groen ¹	0	0	2.866
Groen	zie Buitengewoon Groen ²	24	2	1.075
Riolering	Conform GRP ³	0	0	110
Water	geen kwaliteitsniveau vastgesteld ⁴	0	0	21
Veerboten	geen kwaliteitsniveau vastgesteld	0	0	233
Havens	normaal	100	25	0
Bruggen, kunstwerken en duikers	normaal	122	4	0
Monumenten	normaal	167	224	94
Parkeergarages	normaal	143	183	153
Buitensportaccommodaties	normaal	481	13	107
Openbare verlichting	normaal	12	31	75
Kunst	normaal	15	7	40
	Totaal	2.491	1.757	5.665

1. Bij de vaststelling van het beleidskader (Buitengewoon Groen) is ook gekozen voor gebiedsdifferentiatie, waardoor - via maatwerk - verschillende kwaliteitsniveaus zijn vastgesteld. Deze verschillen dus per gebied/woonwijk en variëren van exclusief, bijzonder niveau, plus niveau tot standaard niveau. Zie hiervoor verder het beleidskader. Het ambitieniveau op basis van het beleids- en beheerplan wegen 2025-2029 is niveau basis. Dit wijkt met het oog op de financiële haalbaarheid af van het beleidskader Buitengewoon Groen.
2. Bij de vaststelling van het beleidskader Visie en beleidsplan Openbare ruimte Buitengewoon Groen is ook gekozen voor gebiedsdifferentiatie, waardoor - via maatwerk - verschillende kwaliteitsniveaus zijn vastgesteld. Deze verschillen dus per gebied/woonwijk en variëren van exclusief, bijzonder niveau, plus niveau tot standaard niveau. Zie hiervoor verder het beleidskader.
3. In (een bijlage van) het GRP worden de doelen, functionele eisen, maatstaven en meetmethoden beschreven. Dit is de kwaliteit die met het GRP wordt beoogd.
4. Het beheer van de watergangen is de verantwoordelijkheid van het Waterschap Rivierenland. Zij voeren hier de regie en stellen het kwaliteitsniveau vast.